

Rechtbank Amsterdam, Wrakingskamer

Parketnummers: 13/ [REDACTED]

Zitting: 22 november 2022, 15:30 uur

Mw. mr. C.J. Berghout

Edelachtbaar college,

Inleidend

1. Mevrouw Duinker is één van de ruim 300 corona demonstranten, die op 28 maart 2021 zijn gearresteerd op het Museumplein. Aan het overgrote deel van deze demonstranten is een strafbeschikking opgelegd. Zo'n 150 demonstranten, waaronder mevrouw Duinker, hebben verzet aangetekend tegen de strafbeschikking, die hen is opgelegd terzake overtreding van artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht, - kort gezegd – het negeren van een ambtelijk bevel.
2. In eerdere uitspraken van Uw rechtbank is het één en ander uitgemaakt wat betreft deze strafbeschikkingen.
3. Op 5 oktober jl. is het verzet van mevrouw Duinker ter terechtzitting behandeld, met als behandelend politierechter mr. H.J. Fehmers. Vrij snel na de aanvang van de zitting, maakte mr. Fehmers de opmerking dat de gebeurtenissen rond het Museumplein de geschiedenisboeken zullen ingaan als de Museumpleinrellen.
4. Na het laatste woord van cliënte heeft mr. Fehmers de zitting geschorst. Bij hervatting van de zitting deelde hij mee uitspraak te zullen doen en daarbij te zullen voorlezen uit stukken uit zijn voorbereiding en uit andere zaken. Vervolgens is namens cliënte een wrakingsverzoek (artikel 36 tot en met 41 van het Wetboek van Rechtsvordering) ingediend.

Het verzoek

5. Bij de beoordeling van een wrakingsverzoek dient een wrakingskamer de subjectieve en objectieve aspecten van de gestelde (vrees voor) vooringenomenheid van de rechter te beoordelen.¹

¹ Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 17 november 2008 (ECLI:NL:GHSHE:2008:BG4468)

6. Ik citeer uit de uitspraak van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch van 17 november 2018: *'Bij de subjectieve aspecten moet worden gedacht aan de persoonlijke instelling van de rechter. Hier geldt als criterium dat een rechter moet worden vermoed uit hoofde van zijn aanstelling onpartijdig te zijn, tenzij zich een uitzonderlijke omstandigheid voordoet die een zwaarwegende aanwijzing oplevert voor het oordeel dat een rechter jegens de verzoeker tot wraking persoonlijk, dan wel aangaande een standpunt in de zaak, een vooringenomenheid koestert, althans dat de bij de verzoeker tot wraking dienaangaande bestaande vrees gerechtvaardigd is. Die vrees moet dan bovendien objectief gerechtvaardigd zijn.'*²
7. *'Bij de hiervoor bedoelde objectieve aspecten gaat het om feiten en omstandigheden die, ongeacht de persoonlijke instelling van de rechter, grond geven om te vrezen dat een rechter niet onpartijdig (dus vooringenomen) is, waarbij ook de (te vermijden) schijn van partijdigheid van belang is. Voor de aannahme dat sprake is van objectieve partijdigheid worden lichtere eisen gesteld dan bij de subjectieve partijdigheid. De verzoeker tot wraking hoeft niet te "bewijzen" dat bedoelde feiten of omstandigheden ook werkelijk tot vooringenomenheid hebben geleid: 'legitimate doubt' kan voldoende zijn. Dit houdt in dat de feiten of omstandigheden waarop de verzoeker zich beroept aannemelijk moeten zijn geworden; zij moeten zwaarwegende redenen opleveren voor de (objectiveerbare) twijfel aan de onpartijdigheid van de rechter.'*³
8. Wat betreft de verdediging is er in casu zowel een subjectief als objectief aspect aan de vooringenomenheid. In het navolgende zal op beide aspecten worden ingegaan.
9. Het subjectieve aspect is gebaseerd op de uitspraak van mr. Fehmers dat de demonstraties de geschiedenisboeken zullen ingaan als de Museumplein rellen. In de pers is deze term niet gebruikt voor alle demonstraties op het Museumplein in de periode van 17 januari 2021 tot en met 28 maart 2021. Er is meermaals geschreven over coronademonstraties. Zo ook over de demonstratie op 28 maart 2021, waar cliënte aan deelnam.

² Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 17 november 2008 (ECLI:NL:GHSHE:2008:BG4468), overweging 7.2.1.


³ Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 17 november 2008 (ECLI:NL:GHSHE:2008:BG4468), overweging 7.3.

10. Door deze demonstratie in dezelfde lijn te zien als de demonstraties, die na politie optreden zijn uitgelopen op rellen, heeft mr. Fehmers zijn persoonlijke opvatting over de demonstratie van 28 maart 2021 gegeven. Met het gebruik van de term rellen, heeft hij aangegeven een bepaald oordeel te hebben over die demonstraties. Met andere woorden cliënte heeft zich bevonden op het Museumplein tussen de relschoppers. Daarmee heeft mr. Fehmers laten blijken een vooringenomen oordeel te hebben over de mogelijke rol van cliënte tijdens de demonstratie op 28 maart 2021.
11. De vrees voor vooringenomenheid is in dit geval objectief gerechtvaardigd. Een ieder kan zich er iets bij voorstellen dat het spreken over rellen of over demonstratie een wezenlijk verschil is in benadering en opvatting over de gebeurtenissen. En door juist over rellen te spreken in plaats van demonstraties, wordt een oordeel gegeven over de gebeurtenissen, namelijk dat er strafbare feiten zijn gepleegd. Hiermee heeft mr. Fehmers getoond vooringenomen te zijn richting mevrouw Duinker. Het subjectief aspect van vooringenomenheid is wat haar betreft dan ook aanwezig.
12. Voorts is het objectieve aspect van vooringenomenheid aanwezig. Mr. Fehmers heeft voorafgaande aan het uitspreken van het mondelinge vonnis meegedeeld te zullen oplezen uit hetgeen hij in de voorbereiding van de behandeling van de zaak op papier heeft gezet en hetgeen hij in andere zaken heeft opgeschreven. Hieruit maakt cliënte op dat de beslissing in haar zaak vóór de zitting reeds vast stond. Dit geeft blijk van vooringenomenheid.

Conclusie

13. Gelet op hetgeen aangevoerd dient het verzoek tot wraking te worden toegewezen.

Den Haag, 22 november 2022


C.J. Berghout 